

Visų šalių proletarai, vienykitės!

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

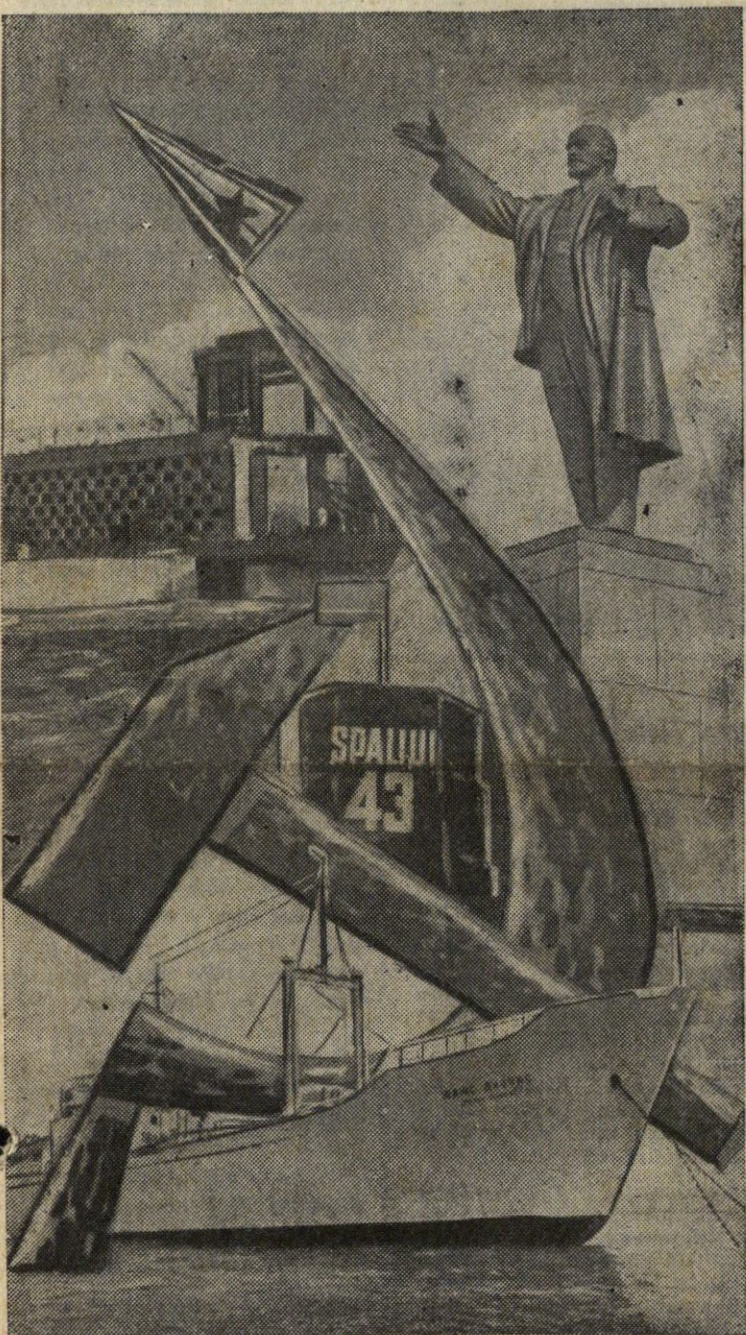
1960 m. lapkričio 7 d.

Pirmadienis

Nr. 87 (1468)

Kaina 15, kap.

Šlovė Didžiajam Spaliui!

miestelyje jau sekančiais metais numatoma pradėti statyti parduotuvę kartu su valgykla ir buitinio aptarnavimo taškais. Dar šiais metais naujas tipines parduotuves gaus Antašavos ir Salamiesčio apylinkių gyventojai.

Nemaža kupiškėnų Didįjį Spalį sutinka naujuose butuose. Šiomis dienomis atiduotas eksploatacijai 8 butų gyvenamasis namas su parduotuvėmis, baigiamas įrengti 12 butų namas. Bet tai tik pradžia. Neseniai padėtas kertinis akmuo naujam 12 butų gyvenamajam pastatui, kuris bus užbaigtas 1961 metų liepos 1 d. Taip pat sekančiais metais numatomas pastatyti ir žinybinis statybos-remontu kontoros bei pramkombinato 4 butų gyvenamasis namas. 1961 m. bus baigtas statyti didžiulis silikatinių blokų fabrikas, kuris jau 1962 metais gamins 10 milijonų sąlyginių plytų.

Diena iš dienos kyla rajono žemės ūkis. Sutikdami Spalio šventes, mūsų rajono žemdirbiai 100 ha naudmenų pagamino po 34,9 cnt mėsos, t. y. 6,2 cnt daugiau, negu 1959 m. Pieno pagaminta po 170 cnt—18 cnt daugiau kaip pernai. Pakilo laukų derlingumas, o tuo pačiu kolūkio pajamos, padidėjo darbadienio vertė. Diena iš dienos plečiama visuomeninių pastatų statyba kolūkiuose, vis daugiau ir daugiau kolūkiečių apsigyvena kolūkinėse gyvenvietėse. Tvirtai pirmaujančių kolūkių gretose žengia „Salamiesčio“, „Nemuno“, „Byčių“, „Tarybinio pirmūno“ ir kiti kolūkiai.

„Septynmetį — per penkerius metus!“ — tokį uždavinį pasistatė rajono kolūkių žemdirbiai ir gyvulių augintojai. Tokie kolūkinio kaimo žmonės, kaip Alė Švelnytė („Tarybinio pirmūno“ kolūkis), Ona Purkienienė („Nemuno“), Aldona Janušauskaitė („Salamiestis“) ir kiti jau dabar iš kiekvienos karvės primelžė daugiau negu po 3000 kg pieno. Puikiai dirba mūsų šauniosios kiaulių šerikės Vanda Stuomienė („Salamiesčio“ kolūkis), Akvilė Juodakienė („Tiesos“ kolūkis) ir kitos.

Artėja ūkinių 1960 metų pabaiga. Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Plenumas, kuris įvyks gruodžio 13 d., sutikime įvykdė visus socialistinius išpareigojimus!

KUPIŠKIO RAJONO GYVULININKYSTĖS DARBUOTOJŲ — PASITARIMO DALYVIŲ

KREIPIMASIS

į visus rajono gyvulių augintojus ir žemės ūkio darbuotojus

BRANGŪS DRAUGAI!

Kovodami už žemės ūkio produktų gausumą, už tai, kad mūsų šalis greičiau pralenktų JAV pagal gyvulininkystės produktų gamybą vidutiniškai kiekvienam gyventojui, mūsų rajono gyvulininkystės darbuotojai, žemdirbiai davė žodį įvykdyti septynmečio uždutis per penkerius metus.

Džiugūs rezultatai, gaminant gyvulininkystės produktus, buvo pasiekti jau pirmaisiais septynmečio metais; dar daugiau padirbėta, su naujomis darbo dovanomis užbaigiami ir antrieji septynmečio metai.

Visi rajono darbo žmonės gerbia žinomas karvių melžėjas Gertrūdą Kairytę, Elena Kepalaite, Alė Švelnytę iš „Tarybinio pirmūno“ kolūkio, „Salamiesčio“ kolūkio karvių melžėjas Aldoną Janušauskaitę, Janiną Bernotaitę, Elzę Ažubalytę, Janiną Kaziūnaitę, „Nemuno“—Danutę Matekonytę, Bronę Navarskaitę, „Byčių“ kolūkio veršelių augintoją Oną Gabrėnaitę, „Noriūnų“ ir „Byčių“ kolūkių galvijų fermų vedėjas Felę Jurkštaitę ir Blikiene, „Tarybinio pirmūno“ kolūkio bekonų augintoją Adelę Vickienę ir kitas.

Mūsų rajono gyvulininkystės darbuotojai šiais metais prisidėmė žymiai padidintus socialistinius išpareigojimus: iš kiekvienos karvės primelžti vidutiniškai po 2200 kg pieno, 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminti 53 cnt mėsos, 100 ha arimų — 45 cnt kiaulienos.

Mes, gyvulininkystės darbuotojai, turime būti pirmose gretose mobilizuojant visus darbo žmones už šių išpareigojimų įvykdymą, už tai, kad iki TSKP Centro Komiteto gruodžio Plenumo visuose rajono kolūkiuose būtų įvykdyti socialistiniai išpareigojimai gyvulininkystės produktų gamyboje. Todėl ir toliau didinkime visuomeninių gyvulių, o ypač karvių, skaičių, užtikrinkime šiltą ir sotų gyvulių žiemojimą, išsaugokime ir išauginkime visus veršelius.

Susirinkę į gyvulininkystės darbuotojų pasitarimą, mes kreipiamės į visus rajono gyvulininkystės, žemės ūkio darbuotojus, kviesdami drąsiau ir ryžtingiau diegti į gamybą naujas darbo formas, plačiai taikyti pirmųjų darbo patyrimą.

Pasitarimo dalyviai užtikrina Lietuvos KP Centro Komitetą, partijos rajono komitetą, visus darbo žmones, kad gyvulininkystės darbuotojai nesigailės jėgų ir atiduos visas žinias ir sugebėjimus partijos iškeltiems uždaviniais sėkmingai įgyvendinti ir tuo būdu prisidės prie mūsų liaudies kovos už greitesnį komunistinės visuomenės sukūrimą mūsų šalyje.

Kreipimasis priimtas rajono gyvulininkystės darbuotojų pasitarime.

LENKTYNIAUJANČIUOSE RAJONUOSE

GYVULININKYSTĖS DARBUOTOJŲ ŠVENTINĖS DOVANOS

PANEVĖŽYS

ALDONA PEČELIŪNAITĖ, „Vienybės“ kolūkio karvių melžėja, iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžė po 2883 kg pieno (iki spalio 11 d.).

ANTANO ŽILINSKO, „Nemuno“ kolūkio veršelių augintojo, prižiūrimi veršeliai per parą priauga po 670 g.

IRENA ALELIŪNAITĖ, „Tarybinio ryto“ kolūkio bekonų augintoja, jau nupenėjo 116 bekonų.

KUPIŠKIS

GERTRŪDA KAIRYTĖ, „Tarybinio pirmūno“ kolūkio karvių melžėja, per 10 mėnesių iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžė po 3370 kg pieno.

ONOS GABRĖNAITĖS, „Byčių“ kolūkio veršelių augintojos, prižiūrimi veršeliai per parą priauga po 803 g.

ADELĖ VICKIENĖ, „Tarybinio pirmūno“ kolūkio bekonų augintoja, augina 86 bekonus. Ji jau pristatė valstybei 118 cnt kiaulienos.

Prieš 43 metus, t. y. 1917 m. spalio 25 d. (lapkričio

Z. DERELA
Rajono DŽDT vykdomojo
komiteto pirmininkas

Nauja, didelė mokykla bus pastatyta ir Subačiausgy-

7 d.) vienoje iš labiausiai venvietėje. pasaulyje atsilikusių visais atžvilgiais šalių prie valstybės vairo stojo darbo žmogus.

Neatpažįstamai Tarybų valdžios metais pasikeitė ir Kupiškio rajonas. Sutikdami Didįjį Spalį, mes galime džiaugtis, didžiulotis savo pasiekimais. Čia štai ir keturaukštė nauja vidurinė mokykla, nauji gyvenamieji pastatai. O juk praeis dar pora metų, ir Kupiškio miestas pasipuoš keturaukščiu mokyklos-internato pastatu. 300 moksleivių, gyvendami mokykloje - internate, gaus pilną valstybės išlaikymą.

Dideli darbai nuveikti sveikatos apsaugos srityje. Steigiamas 15 lovų tuberkuliozinių dispanseris, maitinančios kūdikius motinos gali naudotis pieno virtuve, bus išplėstos Šimonių, Kupiškio ligoninės ir t. t.

Rajono centre smarkiai išplėstas parduotuvių tinklas. Šiomis dienomis pradeda darbą tipinis mėsos ir bakalėjos gastronomas, bus atidaryta nauja gatavų drabužių parduotuvė, o ateinančių dviejų metų bėgyje mieste iškils keturių aukštų gyvenamasis namas, kurio pirmame aukštapilną valstybės išlaikymą.

Mes žengiam pirmyn į didingą rytojų

Petras Keidošius

Ir vėl atėjo Didysis mūsų Spalis. Ir vėl jis primena visam pasauliui, kad prieš 43 metus, darganotą rudens mėnesį gimė amžino Pavasario, amžinos šviesos šalis — Tarybų Sąjunga.

Nuo to momento, kai legendarinės „Auroros“ salvės paskelbė naujos epochos pradžią, Spalio šalis nuėjo dideli ir šviesų keliai. Apie jos šlovę visam pasauliui skelbia dirbtiniai Žemės palydovai ir kosminiai laivai, jai dainas šlama Sibiro plėšiniuose subujoję kviečiai, didžiulės, šviesios gamyklos, fabrikai.

Štai kodėl tiek linksmų ir šviesių veidų šventinėje Spalio eisenoje, štai kodėl virš demonstrantų kolonų aidė tokios skambios dainos ir durniai, tvirtai žengia tarybinių žmonių gretos!

Eina kolonos, raportuojančios partijai ir vyriausybei apie taikias pergalės septynmečio frontuose, apie kasdien artėjančią komunizmo epochą. Eina kolonos, dėkujančios partijai ir vyriausybei už laimingą gyvenimą, už šviesius naujus butus, sutrumpintą darbo dieną, aprūpintą senatvę, linksmą vaikų ir jaunųjų juoką. Eina kolonos, prisiekiančios partijai ir vyriausybei dar atkakliau, dar energingiau kovoti septynmečio frontuose, stiprinti taiką pasaulyje. Eina kolonos, sveikinančios tautas, kovojančias už laisvę ir taiką, nusimetusias sunkų kolonializmo jungą.

Praeikime mintimis savo gimtojo krašto keliais ir lau-

kais ir pamatysime, kiek ten atsirado naujo, džiugaus, ko dar nebuvo pernai. Šviečia Kauno HES žiburiai, rūksta dūmai iš naujų Vilniaus ir Kauno, Naujosios Akmenės gamyklų kaminų, auga naujos kolūkių gyvenvietės, į Baltijos jūrą išplaukia nauji laivai. O svarbiausia, kiek ten naujų puikių žmonių, išaugusių per tuos metus! Nauji Socialistinio Darbo Didvyriai, pirmūnai, gausaus derliaus meistrai, gamybininkai-rekordininkai.

Spalio šviesos išlaisvinti Tarybų Lietuvos žmonės se-

rioje Tarybų valstybės vadovas N. Chruščiovas su didžiule jėga demaskavo imperialistų užmačias, gynė taiką visame pasaulyje, davė triuškinantį smūgį kolonializmui. Iš tikrųjų, didi gėda, kad mūsų amžiuje, pažangos ir didžiausių mokslo atradimų amžiuje, dar egzistuoja kolonializmas, dar yra šalių, kur taip baisiai išnaudojamas žmogus. Bet Spalio šviesa pasiekė ir pavergtų, engiamų tautų žmonių širdis, uždega jas savo idėjomis, kelia tautas kovai už laisvę ir laimę. Ir jos kyla į didelę kovą, ir jos nusimeta jungo rėžinius. Prieš 43 metus at-

SPALIS — ŽMONIJOS PAVASARIS

niai nebeprasitenkina storai sviestu užtepta duonos rieke ar madingų batukų pora. Jiems to seniai permaža, jų poreikiai, jų kultūrinis lygis veržiasi į didesnes aukštumas.

Štai mokykloje vienas berniukas man rimtai skaitė eilėraštį, kaip jis keliaus į kosmosą. Tai, žinoma, vaikiška svajonė. Tačiau ji rodo, kad pirmyn besiveržiančiam tarybiniam žmogui greitai bus per maža ir kosminių kelionių!

Spalio šalies — amžino Pavasario šalies žmogui nereikia karo. Jam reikia sparnų, polėkio, horizontų, jam reikia taikos! Todėl su tokia dideliu susidomėjimu visa tarybinė liaudis, ir ne tik ji — viso pasaulio tautos — sekė SNO Generalinės Asamblėjos XV sesijos darbą, ku-

ėjęs šion žemėn Spalis nesulaikomai užvaldo vis naujus milijonus širdžių. Šlovė tokiam Spaliui, kuris gražesnis už gražiausią Pavasarį!

„SALAMIESTIS“ raportuoja SPALIUI

Kaip niekad patenkinti šimet „Salamiesčio“ kolūkiečiai. Į priekį žengtas dar vienas didžiulis žingsnis. 100 ha naudmenų kolūkiečiai

muose. O juk nuo kultūrinio gyvenimo žmogus irgi jokių būdų negali atitrūkti. Tai — sudėtinė tarybinio žmogaus gyvenimo dalis.

Ne tik miškininkai, bet ir kitų įstaigų bei įmonių tarnautojai ir darbininkai patenkinti sutrumpinta darbo diena. Jie dėkoja partijai, vyriausybei už nuolatinį, visokeriopą rūpinimąsi. Praeiti kiek laiko, ir darbo diena bus dar labiau sutrumpinta.

B. PAŠKAUSKAS
P. LINKUS

KAZACHIJOS TSR. Elvyra Pflaum, baigusi vidurinę mokyklą, atėjo dirbti į statybas. Baigusi specialius kursus, ji dirba bokštinio kranų mašinistu Alma-Atos liaudies ūkio taryboje. Su brandos atestatu atėjo į gamybą ir jos sesuo Viktorija. Neatsitraukdamos nuo gamybos, jos toliau kelia savo kvalifikaciją. Nuotraukoje: seserys Elvyra ir Viktorija Pflaum.

P. Kudriašovo (TASS) nuotr.

Energingas brigadininkas

Neveltui „Laisvės“ kolūkiečio antrosios laukininkystės brigados žemdirbiai Joną Garbauską jau antrą kartą išsirinko brigadininku. Ir neapsiriko. Jonas tikrai rūpinasi ūkiniais darbais, brigados žemdirbių poreikiais. O kai sumaniai šeiminkaujama — džiugūs ir rezultatai. Gausiai šiais metais užderėjo brigadoje grūdinės kultūros, visi javai laiku ir be nuostolių nuimti, išskulti. Užbaigti pagrindiniai rudens darbai. Nuo viso 14 ha ploto nuimti kukurūzai, kurių iš kiekvieno ha gauta po 450 cnt. Brigadoje jau pagaminta beveik 450 tonų siloso. Sumaniai vadovaujami brigadininko J. Garbausko, brigados žemdirbiai neatsilieka ir su kitais ūkiniais darbais: užbaigtas rudeninis dirvų arimas, nuo viso 19 ha ploto nukastos bulvės, į gerai paruoštą žemę pasėta 64 ha žiemkenčių.

— Kada sumaniai organizuoja darbus brigadininkas, norisi ir dirbti, pasiekti dar daugiau, — dažnai kalba brigados nariai. Nuotraukoje: brigadininkas J. Garbauskas. P. GALVANAUSKO tekstas, VI. JASINSKO nuotr.

PER PASKUTINIUS METUS NEATPAŽISTAMAI PASIKEITĘ ŠEPETOS DURPIŲ-KRAIKO GAMYKLA, PALĖVENĖS KRAKMOLO FABRIKAS, STOJO RIKIOTĖN BLOKŲ FABRIKAS.

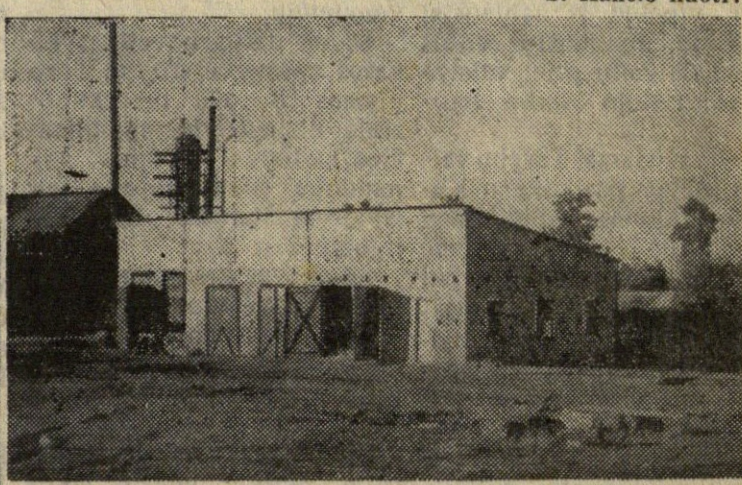
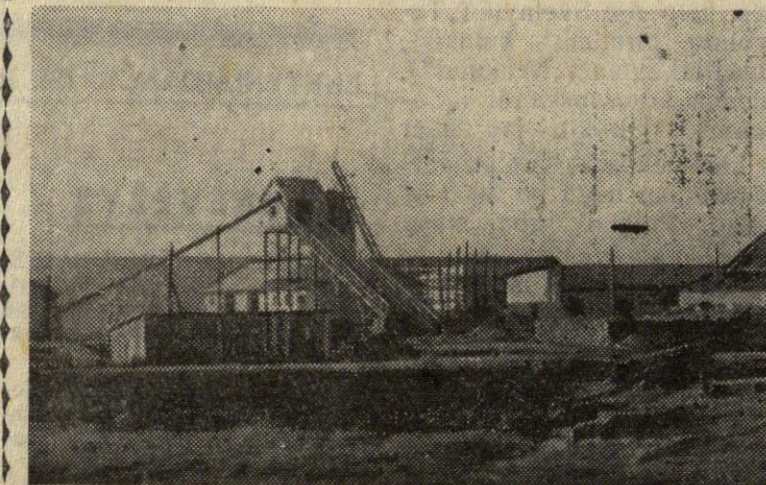
NUOTRAUKOJE: BENDRAS BLOKŲ GAMYKLOS KIEMO VAIZDAS.

S. Kakčio nuotr.

„Tai įmanoma tik pas mus“

Kupiškio miškų ūkio darbininkai bei tarnautojai įvykusiame profesajunginės organizacijos susirinkime apžvelgė ne tik profsąjungos nuveiktą darbą, išskėlė pasitaikiusius trūkumus, bet taip pat pasidžiaugė ir sutrumpinta darbo diena. Profsąjunginės organizacijos pirmininkas Antanas Šeštokas pareiškė:

— Mes galime tik džiaugtis tokiu partijos ir vyriausybės rūpinimusi darbo žmonėmis. Taip, mes dirbame septynias valandas, o tai yra įmanoma tik pas mus, Tarybų šalyje. O valanda irgi jau daug ką reiškia. Juk galima daugiau laiko skirti jaunesiems šeimoms nariams — vaikams, jų auklėjimui, daugiau laiko žmogus turi kultūriniais poreikiams, o taip pat namų ruošos darbams. Ypač tuo džiaugiasi mano žmona Eugenija. Įstaigoje dirbama

Skaidriuos spinduliuos komunizmo šviesu

RYTDIENA ZADA DAR DAUGIAU

Mūsų apylinkės gyventojai dar gerai prisimena tuos tamsius priespaudos metus, kurie praslinko valdant Lietuvą buržuazijai, dvarininkams. Netiesinga būtų sakyti, kad per tuos metus nebuvo pakitimų mūsų apylinkėje. Buvo... Vis labiau smigo į žemę aprakusios bakūžės, vis dažniau tai pas vieną, tai pas kitą kaimyną atsilankydavo antstolis, išvarydamas paskutinę karvutę, palikdamas gailiai verkiančius vaikus, iš sielvarto laužančias rankas motinas. Nuo čia ir prasidėdavo sunki samdinio dalia, skurdi vaikystė, jaunystė. Pūrvė ir varguose skendėjo „nepriklausoma“ Lietuva.

Atėjo istorinių 1940-ųjų metų vasara. Didžiojo Spalio šviesa skaidriai nušvietė molines bakūžių aslas. Raukšlėtuose, prakaito išvogotuose darbo žmonių veiduose sužibo pirmosios šypsenos.

Neseniai atšventėme laisvo, laimingo gyvenimo dvidešimtmetį. Šiandieną mes švenčiame Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 43-ąsias metines. Džiugu pažvelgti į apylinkės darbo žmonių klestintį gyvenimą. Jei, buržuazijai valdant, apylinkėje buvo tik 3 mokytojai, tai šiandieną turime tris pradines, septynmetę mokyklas, veikia jaunimo vakarinės mokyklos aštuntoji klasė, kur kolūkiečiai, neatsitraukdami nuo gamybos, gilina savo žinias.

Neatskiriamai į kiekvieno buitį įėjo tarybinė spauda. Apylinkės darbo žmonės aptarnauja keturi laiškininkai, kurie per dieną aplanko 383 kiemus. Kiekvienai šeimai tenka po du egz. laikraščių bei žurnalų. O juk dar veikia bibliotekos, klubai-skaityklos. Apylinkėje platus gydymo įstaigų tinklas. Žemdirbių sveikata nemokamai rūpinasi priešakinės tarybinės medicinos specialistai.

Negalima pamiršti ir kolūkinės gamybos tempų; kasdien pagaminama vis daugiau žemės ūkio produktų, didėja pirmūnų gretos. „Salamiesčio“, „Tarybinio pirmūno“ kolūkiuose išauginti gausūs visų kultūrų derliai. Didžiojo Spalio metinių garbei „Salamiesčio“ kolūkyje įvykdyti metiniai išpareigojimai pieno ir mėsos gamyboje. Geriausios „Tarybinio pirmūno“ kolūkio karvių melžėjos E. Kepalaitė, B. Baradinskienė, „Salamiesčio“ kolūkio — A. Janušauskaitė primelžė vidutiniškai po 3000 kg pieno iš kiekvienos karvės.

Kolūkiečiai dabar turi daugiau motociklų, negu buržuazijos valdymo metais turėjo dviračių. Sparčiai kyla nauji, erdvūs gyvenamieji namai. Nebe vlenas jau įsigijo ir lengvąją mašiną.

Taip, daug nuveikta per dvidešimt laisvo gyvenimo metų. O rytdiena žada dar daugiau. Didžiojo Spalio šviesoje pergalingai kyla didysis komunizmo rūmas.

J. ALEKNA

Salamiesčio apylinkės DŽDT vykdomojo komiteto pirmininkas

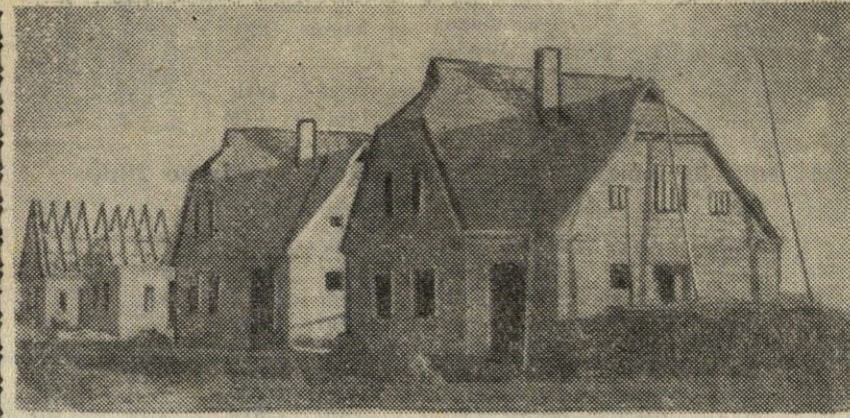
DABAR, kai mūsų didžioji Tėvynė taip džiugiai švenčia Spalį, nenoromis grįžti į savo vaikystės ir jaunystės metus. O linksmo, džiugaus ten nieko nėra. Mano vaikystė nebuvo švelni—nuo

septynių metų amžiaus jau ganiau buožių gyvulius. Lyg juodame dumble paskendo ir gražiausieji jaunystės metai. Tik istoriniai 1940-ieji metai atnešė mums džiaugsmą, bet ir jį greitai sudrumstė

vokiškųjų fašistų bombonešių kaukimas, karas...

Daug teko pergyventi niūriaisiais okupacijos metais, nuolat iš paskos sėlino mirties šešėlis — tą jautė kiekvienas pagrindininkas.

TARYBINEI Armijai išlaisvinus mūsų kraštą, atsikūrus Tarybų valdžiai, dirbau Subačiaus valsčiuje, — dirbau įvairiose pareigose, kur tik nukreipdavo mane partinė organizacija. O 1956 metais, vyk-

Mūsų gimtasis miestas auga ne metais, bet mėnesiais. Kiek naujų, gražių pastatų, tiesiog ištisos naujos gatvės! Kupiškis auga ir plečiasi, gražėja ir šviesėja. O už tai reikia tarti ačiū Komunistų partijai ir Tarybinei vyriausybei.

Nuotraukoje: P. Varkalio gatvė (prie geležinkelio stoties).

S. Kakčio nuotr.

MINIATIŪROS

ŽAIZDA

O MIŠKA, vaikščiojau vienplaukis. Galvą glostė žalsvi lazdynų žirginiai. Žemė buvo nuklota mėlynomis žibuoklėmis. Regėjosi, tartum mėlyno dangaus trupinėliai pabiro po mišką.

Netikėtai užėjau jauną berželį. Baltame jo liemenyje žiojėjo apvali skylutė, iš kurios gausiai tekėjo skaidrus berželio kraujas. Pasipiktinau nemokša, kuris tartum pasimėgavimui sužalojo puikų medelį.

Paskui atsiminiau: tai aš pats pernai pavasarį pragrežiau berželį lenktiniu peiliuku. Paragavau saldžiarūškės sulos ir nuėjau.

Kaip dažnai dar mes užmirštame kitiems padarytas žaizdas.

VARNA

UVĖDROS virš ežero užpuolė varną. Jos klykavo, vikriai nardydamos, taikėsi sušveisti varną sparnais. Varna karkė ir var-taliojosi ore, galop nebeįskentusi smuko į tankius alksnių krūmus.

Žydinčioje pakrantės pievoje sušmėžavo juodas šešėlis. Aukštai skraidė didelis vanagas, ieškodamas grobio. Su bailiu klyksmu jį pasitiko žuvėdros.

Akimoju iš alksnyso pakilo varna ir metėsi prieš plėšiką. Žuvėdros priėmė ją kaip tikrą draugą.

Bendro priešo akivaizdoje smulkūs nesutarimai visad išnyksta.

J. DAINIŪNAS

KUPIŠKĖNAI Kovoje už Tarybų valdžią

BRANGUS RYŠULIUKAS

1921 metų ruduo. Ties Kauno kalėjimu Mickevičiaus gatvėje, sklaidydamas gelsvus kaštonų lapus, vaikščiojo pilku paltu apsilvilkęs žmogus. Nusigrėžęs sargybiniui ties vartais, jis vikriai švystelėjo per aukštą tvorą nedidelį ryšuliuką.

Tuo metu Kauno kalėjime sėdėjo keliolika kupiškėnų-politkalinių. Kaip ir visuomet, popietėmis jie vaikštinėjo kalėjimo kieme. Čia matėsi Jonas Gudonis, Aloyzas Zlotkus, Petras Varkalys ir kt.

Niekas net nepastebėjo, kaip ryšuliukas atsidūrė Gudonio kišenėje.

Naktį į kamerą, kur buvo uždaryti Žaidelių, Kreiveniškių ir kitų Kupiškio valsčiaus kaimų komunistinio pagrindžio veikėjai, įsibrovė būrys žvalgybininkų. Kadangi rytojaus diena buvo lapkričio septintoji, žvalgyba tikėjosi surasti pas politkalinius raudonų bantų ar pieštuku rašytų atsisaukimų. Apvertę aukštyn kojom kamerą, jie išėjo. Nerado...

Tučiuojau iš baltinių rąkų kovės buvo ištrauktas ryšuliukas su raudona medžiaga. Tai buvo brangus ryšuliukas! Jį atsiuntė Kauno komunistai — pagrindininkai. Kaunietis šaltkalvis Kireliauskas iš keleto pieštukų padarė mažytę kartelę. Raudona vėliava buvo iškabinta ant vandens nutekamojo vamzdžio.

Išaušus lapkričio septinajai, kalėjimo administracija sujudo — iš toli, nuo Nemuno krantų matėsi ant kalėjimo sienos iškelta raudona vėliava! — Chorošo, rebiata! — džiaugėsi rusas darbininkas Anenkovas — šiaulietis, kalėjęs kartu.

— Das ist gut! — pasakė ir vokietis spartakininkas — senas kameros gyventojas.

— Vyrai, revoliucinė! — sušuko kažkuris kupiškėnų.

Pro kameros langą išsiveržė revoliucinė daina. Ji girdėjosi toli aplinkui.

Ėjo 1921 metų lapkritis...

J. KULIUKAS

GALVA sukosi nuo užplūdusių minčių — juk reikėjo pajudėti iš tos klampinės, išjudinti ir žmones. Aišku, kad teko nemaža padirbėti. Reikėjo viską pačiam pamatyti, o paskui jau tvarkyti. Pirmiausia stengiausi suprasti žmones, su kiekvienu norėjau pasikalbėti, išsiaiškinti labiausiai juos dominančius klausimus. Pasirodė, kad darbščių žmonių tikrai daug.

Į fermas atėjo dirbti tikrai darbštieji ir sąžiningi žmonės — melžėjos Akvilė Žiaunytė, Stasė Maskvytienė, Daina Zubaitė, veršelių augintojos Genė Aleknienė, Adelė Apšegienė, jaunosios bekonų augintojos Irena Pauliukaitė, Stasė Balčiūnaitė.

JEIGU kolūkis 1956 m. 100 ha naudmenų turėjo tik po 6 karves, tai šiandien jau turime po 11, iš kurių primelžiame ne 900 kg, bet po 2300 kg pieno.

NEGALIMA nepaminti darbščių laukininkystės darbininkų Jono ir Antano Balčiūnų, Broniaus Vilimavičiaus, Petro Plintauskos, Stasės Šiaučūnienės, Pranės Zuozaitės, Uršulės Matuzevičiūtės. Visus šiuos darbščius žmones sunku ir išvardinti. O juk jų rankomis kasmet išauginami vis gausesnį derliai.

VIENINGAS, darbštus mūsų kolūkio žemdirbių ir gyvulių augintojų kolektyvas sutiko 43-ąsias Didžiojo Spalio metines pilnai užbaigęs visus laukų darbus. Aruodai — pilni auksinio derliaus grūdų, o tranšėjos — sifoso gyvuliams.

DAUG gražių laimėjimų pasiekta vieningu ir atkakliu darbu, tačiau iš kitos pusės — tai tik maža dalis didingame septynmečio plane, kurį vykdam, mes nepagailėsime nei jėgų, nei energijos.

POVILAS ŠULCAS
„Vienybės“ kolūkio pirmininkas

RAJONO KOLŪKIŲ SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO REZULTATAI GYVULININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOJE

1960 m. lapkričio mėn. 1 d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Realizuota		Primeržiata				Palyginus su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu	Už ataskaitinį mėnesį
		Mėsos 100 ha naudmenų (cnt)	Kiaulienos 100 ha ariamos (cnt)	Pleno 100 ha naudmenų (cnt)		Iš vienos karvės (kg)			
				įsipa- reigota	įvyk- dyta	įsipa- reigota	įvyk- dyta		
Kupiškio raj. I grupės kolūkių socialistinių išpareigojimų vykdymo žinios									
1	"Tarybinis pirmūnas"	65,0	43,4	470,0	388,6	3600	3014	- 68	* 74
2	"Salamiestis"	46,9	38,5	323,0	295,1	2700	2705	* 356	* 70
3	"Nemunas"	54,5	45,1	316,0	278,1	2850	2471	* 206	- 34
4	"Alizava"	47,9	33,0	256,0	244,9	2800	2632	* 185	* 27
5	"Gegužės Pirmoji"	44,3	35,8	277,0	228,1	2600	2369	* 165	- 44
6	"Naujas gyvenimas"	35,2	33,4	246,0	204,4	2600	2219	- 202	- 42
7	"Pergalė"	38,3	25,2	224,0	204,2	2300	2186	* 152	* 58
8	"Neris"	46,7	33,4	300,0	196,4	2800	1950	* 124	* 95
9	"Šetekšna"	16,6	2,5	230,0	167,8	2500	1915	* 43	* 24
10	"Laisvė"	31,3	17,3	200,0	164,8	2200	1741	* 123	* 85
11	"Vienybė"	27,4	16,4	221,0	154,1	2300	1726	- 93	* 38

Viso I grupėje: 40,4 28,9 270,0 223,8 2700 2264

Kupiškio raj. II grupės kolūkių socialistinių išpareigojimų vykdymo žinios									
1	"Byčiai"	46,6	34,6	242,0	255,4	2200	2359	* 960	* 78
2	"Aušra"	50,4	34,8	257,0	217,6	2400	2234	* 344	* 89
3	"Antašava"	53,0	45,1	270,0	217,6	2300	1935	* 201	* 51
4	"Noriūnai"	49,3	36,4	247,0	196,9	2200	1975	* 193	* 103
5	"Juodpėnai"	38,7	26,2	280,0	186,4	2500	1623	- 695	- 72
6	"Pirmoji vaga"	36,4	22,7	218,0	183,4	2200	1920	* 109	* 26
7	"Pirmūnas"	43,6	41,8	258,0	179,1	2300	1723	- 29	* 40
8	"Šviesa"	46,2	41,4	251,0	177,0	2300	1892	* 309	* 116
9	"Ateitis"	35,4	27,9	220,0	174,3	2200	1782	* 224	* 38
10	"Aukštupėnai"	32,1	22,1	250,0	174,0	2400	1620	- 59	* 61
11	"Lėvu"	31,8	20,6	265,0	170,1	2300	1568	- 275	- 90
12	"Vedrupys"	29,0	18,6	271,0	164,2	2300	1556	* 211	* 71
13	"Žadeikiai"	36,2	19,4	250,0	145,3	2500	1773	* 99	* 37
14	"Pakupys"	34,0	16,1	233,0	142,7	2500	1759	- 23	* 7
15	"Žalgiris"	25,1	11,7	197,0	137,6	2000	1473	- 81	- 38
16	"Palanga"	22,0	12,3	175,0	119,9	2250	1646	- 311	* 45

Viso II grupėje: 37,5 26,1 210,0 169,2 2200 1794

Kupiškio raj. III grupės kolūkių socialistinių išpareigojimų vykdymo žinios									
1	„Vėžionys“	33,5	20,4	240,0	199,2	2100	1774	* 350	* 42
2	„Atžalynas“	44,8	30,8	240,0	178,3	2300	1743	* 58	* 21
3	„Tiesa“	44,7	25,4	208,0	160,0	2100	1593	* 106	* 44
4	„Laukminiškiai“	29,6	14,9	175,0	151,1	2000	1711	* 313	* 29
5	„Uoginiai“	38,8	35,6	206,0	148,9	2200	1666	- 152	* 9
6	„Lukonys“	27,9	19,7	206,0	148,6	2000	1524	- 9	* 76
7	„Pyvesa“	26,1	14,9	232,0	143,2	2100	1451	- 59	* 37
8	„Sakalas“	27,1	15,1	187,0	140,5	2000	1586	* 190	* 65
9	„Mituva“	28,6	14,2	175,0	135,9	2000	1532	* 134	* 9
10	M. Melnikaitės v.	23,9	23,8	184,0	131,3	2400	1876	* 326	* 68
11	„Aukštaičiai“	38,4	26,1	172,0	130,3	2000	1619	* 138	* 3
12	„Skodiny“	27,9	21,5	200,0	120,7	2100	1534	- 86	* 23
13	Mičiurino v.	18,4	10,0	160,2	119,6	2100	1507	* 26	* 7
14	„Švyturys“	32,2	21,4	220,0	116,3	2300	1765	- 53	* 98
15	„Bugailiškiai“	26,2	16,1	143,6	113,8	1800	1486	* 180	* 69
16	„Mūsų rytojus“	23,2	16,6	156,0	104,5	2100	1370	- 89	* 6
17	„Adomynė“	25,4	15,7	175,0	103,7	2000	1256	- 126	* 7

Viso III grupėje: 29,6 19,8 180,0 134,9 2000 1571

Viso rajone: 34,9 24,2 210,0 170,0 2200 1830 * 98 * 37

* — daugiau, — mažiau

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

(Tęsinys. Pradžia Nr. 80 (1461)).

«Kiekvienas, kas nenorėjo paklusti šiam principui, turėjo būti pašalintas iš viešojo gyvenimo. Elgdamas pagal šį principą, Himleris sukūrė ir išugdė savo SS, sukūrė koncentracijos stovyklas.

Himleriai Vokietija buvo vienintelė valstybė, kuri turėjo vadovauti Europai. Visos kitos tautos buvo žemesnės rūšies tautos. Rytų tautos turėjo būti sušaldytos, padarytos bereikšmės, paverstos vergais. (Hesas čia nepridūrė, kad žymią dalį šių

tautų, o jų tarpe ir mūsų, lietuvių, tautą hitlerininkai ketino, laimėję karą, visiškai sunaikinti, kad nekliudytų jų grobikiškiesiems Pabaltijo ir kitų kraštų kolonizavimo tikslams. — P. K.). Naikinimas žymios dalies priešiškų tautų kiekvienu atveju buvo klaidingas. Šiandien matau taip pat, kad ir žydų tautybės žmonių naikinimas buvo klaida, didelė klaida».

Tardomas teismo organų ir gelbėdamas savo kailį, R. Hesas mėgino sumažinti savo kaltę, išsisukinėdamas ir net meluodamas:

«Aš niekuomet blogai nesielgiau su kaliniais, o jau tikriausiai nei vieno jų nesu užmušęs». Ir veidmainiškai priduria:

P. Kežinaltis

ŽUDI KO atsiminimai

«Man darosi šalta, kai tardymo metu turiu klausytis, kokių siaubingų kankinimų įvykių pasitaisydavo Osvencime ir kitose stovyklose».

Faktai, kuriuos ištyrė ir su gausybės liudininkų pagalba tvirtai nustatė Lenkijos teismo organai, negailėstingai griauja Heso aiškiai melagingus R. Heso pareiškimus. Užtenka čia priminti tik vieną jų, būtent tai, kad 1944 metais, jau nebebūdamas Osvencimo stovyklos komendantu, jis buvo specialiai pasiųstas tenai organizuoti naują masinį žmonių žudymą, kaip nepakei-

Vilniuje įvyko respublikos sodininkų suvažiavimas, kurio metu jaunimo sode buvo atidaryta respublikinė vaisių apžiūra — paroda. Joje įvairiausių rūšių obuolius, kriaušes, vynuoges, vaisių-daržovių gaminius eksponavo dešimtys respublikos kolūkių, tarybinių ūkių, valstybiniai medelynai, mokslo — tiriamosios įstaigos, mokyklos, maisto pramonės įmonės.

Nuotraukoje: parodos paviljone.

B. Bučelio (ELTOS) nuotr.

Įvairenybės

Pensijos numirėliams

Dabartinė lėkėdos vyriausybės nutarė įvesti ateinančių metų balandžio mėnesį senatvės pensijų įstatymą, kuris buvo priimtas dar buvusios vyriausybės — Kisio vyriausybės — iniciatyva.

Vaidingai kalbant, šio įstatymo numatytos pensijos skiriamos... numirėliams. Reikalas tas, kad pagal šio įstatymo nuostatus kiekvienas dirbantis japonas nuo 25 metų amžiaus turės kas mėnesį priverstinai mokėti vyriausybei 100—150 jenų. Savo ruožtu vyriausybė pradės mokėti nežymias pensijas, kai dirbantysis pasieks 65 metus. O jeigu žmogus miršta sulaukęs 64 metų, visi įnašai, mokėti per 39 metus, mechanikai atitenka išdui.

Japanijos vyriausybės nutarimas įgyvendinti drakoniską įstatymą sukėlė pasipiktinimo audrą šalyje. Protesto pareiškimus jau paskelbė komunistų ir socialistų partijos, daugelis šalies profsąjungų susivienijimų.

Čiamas žmonių žudymo specialistas! Argi šitokia «kvalifikacija» būtų galėjęs įgyti žmogus, kuris nieko «nežinojo», «nežumė» nei vieno kalinio?!

Pagaliau, kai budeliui atėjo atpildas, Hesas sušunka: «Nesamoningai buvau pasidaręs Trečiojo reicho sukurtos milžiniškos naikinimo mašinos rateliu. Mašina sutriuškinta, motoras sudaužytas, ir aš turiu žūti kartu su jais. Pasaulis to nori ir reikalauja!»

Ir todėl, nors ir kaip atlaidžiai bežiūrėtum į atskiro žmogaus silpnynes, klaidas ir net nusikaltimus, negali nepritari ti jo paties, t. y. R. Heso žodžiams, kuriuos jis išrašė pačioje savo autobiografijos pabaigoje:

«Viešojo opinija ir toliau tegul mato manyje kraujo ištroškusių žvėrį, bestiją, žiaurų sadistą, milijonų žudiką. Juk plačioji visuomenė negali kitaip įsivaizduoti Osvencimo komendanto».

EPILOGAS

Lenkijos Liaudies Respublikos Aukščiausiojo Liaudies Tribunolo pasmerktas mirti, Rudolfas Hesas parašė du laiškus savo šeimai: vieną — žmonai, kitą — vaikams, kurių jis turėjo net penketą. Kreipdamasis į savo vyriausiąjį sūnų Klausą, jis rašo:

«Klausai, mano mylimas gerutėlis vaikel! Esi vyriausiasis. Dabar žengi į gyvenimą. Pats turi praminti sau kelią į jį.

(B. d.).

Sekantis „Stalino keliu“ laikraščio numeris išeis lapkričio 12 d., šeštadienį.

Redakcija

Už redaktorių Vl. JASINSKAS

Kupiškio rajono statybos-remonto kontorai skubiai reikalingi betonuotojai, mūrinkai ir pagalbiniai darbininkai.

Kreiptis darbo valandomis į statybos-remonto kontorą: Kupiškis, Gedimino g-vė Nr. 39.

Rajono statybos-remonto kontora

Panevėžio grūdų produktų gamyklų valdyba superka vasarinių vikių sėklą. Už vieną kg vikių sėklos mokama po 5 rb ir apkeitimo tvarka parduodama koncentruotų pašarų po 2 kg.

Direktorius

Pranešame, kad Kupiškio kino teatro „Aušra“ patalpose lapkričio 9 d. kino filmas nebus demonstruojamas.

Rajono kultūros skyrius

Kupiškioje

«Paprasta profesija», lapkričio 7 ir 8 d. d.

«Verpetas», lapkričio 10 ir 11 d. d.

«Aras» (lenkų), lapkričio 12 ir 13 d. d.

Ubačiuje

«Verpetas», lapkričio 7 ir 8 d. d.

«Aras» (lenkų), lapkričio 10 ir 11 d. d.

«Paprasta profesija», lapkričio 12 ir 13 d. d.

Simonyse

«Artisto meilė» (japonų), lapkričio 8 d.

«Tai buvo pavasaris», lapkričio 11 d.

«Rapsodija» (amerikiečių), lapkričio 13 d.

Kupiškio darbininkų jaunimo vidurinės mokyklos mokytojai, VIII laidos abiturientai, mirus buvusiam klases draugui Latviui Lionui, gilia užuojautą reiškia jo tėveliams.

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. lapkričio 7 d.